

ԳՈՐԾԱՐԱՐ ԳՆԱԴԻՊՈՒՄ

ՔՆՆԱՐԿՎԵՑԻՆ ԲԻԶՆԵՍ-ՄԻՋՎԱՅՐԻ ԵՎ ԴՐԱ ԶԵՌԱՆԿԱՐՆԵՐԻ ԶԱՐՑԵՐԸ

Օգոստոսի 22-ին Վրաստանի վարչապետ Բիծինա Իվանիշվիլին հանդիպում է ունեցել ծանաչված ներդրող, աշխարհում խոշորագույն «Franklin Templeton Investments» ընկերության կառավարիչ տնօրեն Մարկ Մորիսի հետ:

Ղեկավարի ամառային նստավայրում, կողմերը քննարկեցին երկրում առկա բիզնես-միջավայրը եւ դրա զարգացման հեռանկարները: Վարչապետը հույս հայտնեց, որ երկրում բիզնես-միջավայրի առողջացմանն ուղղված նոր կառավարության ջանքերը մոտ ժամանակներում արդյունքների կհանգեցնեն եւ երկրում ներդրումների ծավալները կմեծանան:

Իր հերթին՝ «Franklin Templeton Investments»-ի կառավարիչ տնօրենը խոսեց Վրաստանում ներդրումներ իրականացնելու իր ցանկության մասին:

Զանդիպմանը, որն անցկացվեց կառավարության մասին:

ՆԱԽԱԶԵՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱԶԱՐԱՎՈՐ ՄԱՐԴԿԱՆՅՑ ԴԱՏՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԱՏԻԺԸ ԿԶԱՆԿԻ

Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլին որոշում է ընդունել հանել տասնյակ հազարավոր մարդկանց դատվածությունը եւ պայմանական պատիժը՝ «անհատական ներման ակտերի միջոցով»:

Օգոստոսի 19-ի իր հեռուստաուղերծում Սաակաշվիլին հայտնել է, որ տվյալ նախաձեռնությունը տարածվում է բոլոր տեսակի հանցանքների վրա, բացի սպանությունից, մանկապղծությունից, ահաբեկչությունից: Դատվածությունից չեն ազատվի նաեւ պետության կան

մարդկության դեմ հանցագործություն կատարած անձինք, ինչպես նաեւ զոդական աշխարհի ներկայացուցիչները:

Նախագահի խոսքերով՝ ներումը Վրաստանի բազմաթիվ բնակիչների կօգնի

(Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում)

ՆԱԽԱԳԱՅՐԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՈՐՔԱՆՈՎ ԵՆ ԽՈՍՏՈՒՄՆԵՐԸ ԶԱՄԱԴԱՏԱՍԽԱՆՈՒՄ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆԸ

Այսպիսով երկրում օրեցօր նոր թափ ու ծավալ է ստանում նախագահական քարոզարշավը: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին արդեն հայտ է ներկայացրել նախագահության շուրջ 30 թեկնածու: Կողմնակիցների (26 հազար 530) անհրաժեշտ ստորագրահավաքից բացի, թեկնածուները ձեռնամուխ են եղել իրենց նախընտրական ծրագրերի քարոզչությանը:

Այսպես, երկրի տարբեր երկրամասերում բնակչության հետ համապատասխան գերատեսչությունների ղեկավարների ու պատասխանատու անձանց հետ հանդիպումներ է անցկացնում կառավար

ները, որոնք դեռեւս անցյալ տար

(Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում)

րող «Վրացական երազանք» կուլցիայից նախագահության թեկնածու Գիորգի Մարգվելաշվիլին: Նրա նախընտրական ծրագիրը, որոշակի ճշգրտումներով հիմնականում ընդգրկում է բոլոր այն խոստում

ՄԱՅԱ ՓԱՆՋԻԿԻՉԵ. «ՆԱԽԱԳԱՅՐԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԹԵՍՆ Է»

Գոյությունների 27-ին նշանակված ընտրությունների կապակցությամբ, Վրաստանի ԱԳՆ-ն դիմել է միջազգային կազմակերպություններին եւ գործընկեր երկրներին, որպեսզի ուղարկեն իրենց դիտորդներին:

Այս մասին հաղորդել է Վրաստանի արտգործնախարար Մայա Փանջիկիձեն՝ հույս հայտնելով, որ կայանալիք նախագահական ընտրությունները Վրաստանի համար ժողովրդավարության վերջին թեստը կդառնան:

դիտորդների առաջին պատվիրակությունը Վրաստան կժամանի սեպտեմբերի 16-ին: Ընտրական գործընթացին կհետեւեն ԵԱԶԿ 24 երկարաժամկետ եւ 300 կարճաժամկետ դիտորդներ:

Նախարարի խոսքերով՝ ԵԱԶԿ երկարաժամկետ

(Շարունակությունը՝ 2-րդ էջում)

ԳՐԲԵՆՅԱՆ

ՇՆՈՐՉԱՎՈՐԱՆՔ ԾՆՆԴՅԱՆ ՕՐԿԱ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄԲ

Օգոստոսի 21-ին լրացավ Հայ Առաքելական եկեղեցու 132-րդ կաթողիկոս, Գարեգին երկրորդ Ճայրագույն Պատրիարք եւ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի 62 տարին:

1999 թվականին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս ընտրվելուց հետո, Գարեգին երկրորդի նախաձեռնությամբ Հայաստանում նորոգվել է կառուցվել են բազում եկեղեցիներ: Եկեղեցաշինությունից անմասն չմնաց նաեւ Սփյուռքը, մասնավորապես Վրաստանը:

«Վրաստան» թերթը իր աշխատակազմի եւ ընթերցողների անունից, որդիական սիրով շնորհավորում է Նորին Սրբությանը ծննդյան տարեդարձի առիթով, մաղթում քաջառողջություն, երկարամյա եւ արգասաբեր հովվապետական

գործունեություն՝ ի բարօրություն ազգի, Հայաստանի եւ, իհարկե, հայ-վրացական թույր եկեղեցիների միջեւ հարաբերությունների ամրապնդման:

ՎՐԱՍՏԱՆ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՎՐԱՍՏԱՆՈՒՄ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆ ԵՆ ԾԱՎԱԼԵԼ ԸՈՒՐՉ 200 ՀԱՅ ԶԵՌՆԵՐԵՅՆԵՐ

Վերջին մի քանի տարվա ընթացքում շուրջ 200 հայ ձեռներեցներ Վրաստանում բացել են իրենց բիզնեսը:

Այդ մասին հայտարարեց Հայաստանի գործատուների հանրապետական միության նախագահ Գագիկ Մարգարյանը:

«Դա սպասելի էր: Մեզ մոտ գործարարությունը, առանձնապես փոքր գործարարությունը գտնում է, որ Հայաստանի պայմանները հեռու են բավարար լինելուց: Թեեւ բարեփոխումներ տարվում են, բայց հիմնախնդիրները մնում են: Այդ առումով հարեւան Վրաստանն ավելի գերադասելի է»,- հայտարարեց Մարգարյանը: Վրաստանում անցկացվեցին բարեփոխումներ, որոնք հանգեցրին ստուգումների նվա-

զեցման եւ բիզնեսում հարկային եւ մյուս մարմինների չնիջանալու: Երկրում նվազել են նաեւ կոռուպցիոն ռիսկերը: Գործատուների միության տվյալներով, հայ գործարարները Վրաստանում միջոցներ են ներդնում հյուրանոցների շինարարության, սպասարկումների մատուցման, հյուրերի, պահածոների, մսամթերքների արտադրության գործում:

Մարգարյանի խոսքերով, ողջունելի է այն, որ Վրաստանում գործ վարող հայ գործարարները Հայաստանում էլ են շարունակում իրենց գործունեությունը:

ԴԻՄՈՒՄ

ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՀՍՏԱԿԵՅՐԵՅՑ ԴԵՏԱԿԱՆ ԴԱՇՆՈՆՅԱՆԵՐԻ ԻՐԱՎԱՍՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ՆԱԽԸՆՏՐԱԿԱՆ ՓՈԽՈՒՄ

Վրաստանի ֆինանսների նախարար Նոդար Խաղոբիձե նախընտրական փուլում ընտրական օրենսգրքով սահմանված պահանջների պաշտպանության կապակցությամբ դիմել է նախարարության համակարգի բոլոր աշխատակիցներին:

Ինչպես նշված է դիմումում, ֆինանսների նախարարության համակարգում աշխատող պաշտոնյան աշխատանքային ժամերին կամ ծառայական պարտականությունների կատարման ժամանակ իրավունք չունի մասնակցելու նախընտրական քարոզարշավին: Նախարարության ենթակառուցային բաժինների (ղեկարարամեթոդների, ծառայությունների, բյուրոների) վարչությունների ղեկավարներին արգելվում է լինել տեղամասային ընտրական հանձնաժողովի անդամներ:

Նախընտրական փուլում, այլ արգելքների հետ միասին, պետական պաշտոնյաներին արգելվում է նախընտրական քարոզարշավ իրականացնել որեւէ քաղաքական կուսակցության, ընտրական սուբյեկտի թեկնածուի օգտին կամ դեմ եւ այդ ընթացքում վարչական ռեսուրսի օգտագործումը:

Որպես գործադիր իշխանության մարմին, նախարարության համար գլխավոր առաջնահերթությունը ազատ եւ արդարացի ընտրությունների անցկացումն է, եւ այն պատրաստ է լրիվությամբ կատարել ընտրական օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, ասված է ֆինանսների նախարարի դիմումում:

ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՈՐՔԱՆՈՎ ԵՆ ԽՈՍՏՈՒՄՆԵՐԸ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆՈՒՄ ԻՐԱՎԱՆՈՒԹՅԱՆԸ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

վա խորհրդարանական ընտրություններին առաջարկում էր «Վրացական երազանք» կոալիցիան:

Նախորդ իշխանության կողմից իրականացված բարեփոխումները, առաջիկայում իրականացվելիք, հիմնականում սոցիալական բնույթի փոփոխությունները այն հիմնական թեմաներ են, որոնց վրա հիմնված է «Միասնական ազգային շարժման» կողմից նախագահության թեկնածու առաջադրված Դավիթ Բաքրաձեի քարոզարշավը:

«Ժողովրդավարական շարժման» նախագահության թեկնածու Նինո Բուրջանաձեն, իր նախընտրական ծրագրում սոցիալական թեմաներից բացի, շեշտը դնում է նաև երկրի արտաքին քաղաքական կուրսի ճշգրտման և երկրում արդարության վերականգնման վրա:

«Քրիստոնեա-ժողովրդավարական շարժման» լիդեր Գիորգի Թարգամաձեն փորձում է ընտրողների համակրանքը շահել այնպիսի «խրատապ» թեմայի արժանանալով, ինչպիսին միասնե անունության արգելումն է: Ավելին, նրա նախաձեռնությանը, քրիստոնեա-ժողովրդավարները նույնիսկ այդ պահանջով ստորագրահավաքի արշավ են անցկացնում:

Շարունակում է իրեն հավատարիմ մնալ

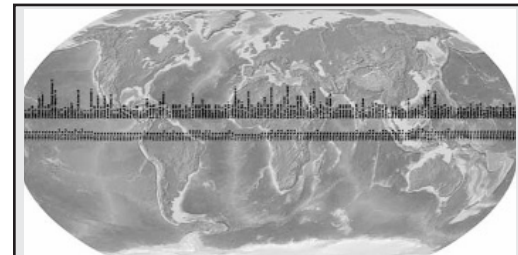
Լեյբորիստական կուսակցության լիդեր Շավա Նաթելաշվիլին: Նրա մոտ փոխվել է միայն քննադատության օբյեկտը, մնացած հարցերում նույն բարձրագույն հայտարարություններն են և նույնիսկ անենամիմիտ ընտրողի համար հասկանալի, անիրատեսական խոստումները:

Նախագահության անկախ թեկնածու Նեստան Կիրթաձեի, ինչպես նաև մինչև այդ հինգ անգամ նախագահական ընտրություններին մասնակից Զարթլոս Դարիբաշվիլու քննադատության առարկան ներկայիս և նախկին ղեկավարությունն է, տրված խոստումներն էլ, մեղմ ասած, իրենց անիրատեսությանը, որոշակի զարմանք են հարուցում:

Սակայն, ըստ իս, գլխավորը դա չէ: Ըստ երեւոյթին, նախագահության բոլոր թեկնածուներն իրենց քարոզարշավի հիմքում ընդունել են այն հանգամանքը, որ ընտրողների մեծամասնությունը, ինչպես առաջներում, կրկին համոզված է, որ երկրի նախագահից շատ բան է կախված: Սակայն չպետք է մոռանալ մի նշանակալի հանգամանք. Վրաստանի նախագահ Միխեիլ Սաակաշվիլու նախաձեռնությանը դեռևս անցյալ տարի իրականացված սահմանադրական փոփոխությունների համաձայն, այս տարվա հոկտեմբերի 27-ին նշանակված ընտ-

րություններից հետո երկրի նախագահը զրկվում է արտաքին և ներքին քաղաքականությունը ղեկավարելու, այն կառավարելու իրավունքից: Նա մնում է երկրի ղեկավար, երկրի միասնության և ազգային անկախության երաշխիք, որը սահմանադրությամբ վերապահված իրավասությունների շրջանակներում ապահովում է պետական տարբեր մարմինների գործառնությունները: Նա շարունակում է մնալ երկրի զինված ուժերի գլխավոր հրամանատարը, և Վրաստանը ներկայացնելու է արտաքին հարաբերություններում: Թեպետ, ինչպես նշվեց, նա զրկվում է երկրի ներքին և արտաքին քաղաքականության վրա էական ազդեցություն գործելու հնարավորությունից: Նրա այդ իրավասությունները փոխանցվում են կառավարության ղեկավարին, որն էլ, փաստորեն, կանխագծելու է երկրի ինչպես արտաքին, այնպես էլ ներքին քաղաքականության վեկտորը:

Ելելով վերոնշյալից, ուղղակի զարմանք են պատճառում նախագահության առանձին թեկնածուների կողմից բարձրածայնվող առանձին խոստումները: Դժվար է հավատալ, որ թեկնածուները, իրենք չեն ընկալում ստեղծված հակասությունը, սակայն, եթե հասկանում են և դա անում են գիտակցաբար, ապա, չեն կարծում, որ նման նախագահը երկրին կարող է օգտավետ լինել:

ԵԳԻՊՏՈՍ

ՀՈՍՆԻ ՍՈՒԲԱՐԱՔԸ՝ ՏՆԱՅԻՆ ԿԱԼԱՆՔՈՒՄ

Եգիպտոսի վարչապետ Չազեմ ալ Բարադի և Կահիրեի զինվորական պարետը օգոստոսի լույս 22-ի գիշերը հրամանագիր են ստորագրել երկրի նախկին նախագահ 85-ամյա Չոսնի Մուբարաքին տնային կալանքի ենթարկելու մասին:

Ինչպես տեղեկացրել է «Ալ Չայաթ» հեռուստակայանը, նախկին նախագահը բանտից ազատվելուց հետո, որտեղ նա գտնվում է 2.5 տարի, կուղարկվի «Սաադի» զինվորական հոսպիտալ կամ պաշտոնաթող զինծառայողների սպասարկման բժշկական կենտրոն: Երկրում սահմանված արտակարգ դրությանը համապատասխան, նրան կարգելի հեռանալ երկրից:

Եգիպտոսի դատարանն օգոստոսի 21-ին որոշում է կայացրել ազատ արձակել նախկին նախագահ Չոսնի Մուբարաքին այն բանից հետո, երբ նրա վրայից հանվել են մի շարք մեղադրանքներ: Դատարանը հիմքեր չի գտել նախկին նախագահին այսուհետև էլ բանտում պահելու համար:

ԱՄՆ

ԲՐԵՂԻ ՄԵՆԻՆԳՐ ԴԱՏԱՊԱՐՏՎԵՑ 35 ՏԱՐՎԱ ԱԶԱՏԱԶՐԿՄԱՆ

WikiLeaks կայքին ամերիկյան գաղտնի փաստաթղթեր տրամադրած ամերիկացի զինծառայող Բրեղի Մենինգը դատապարտվել է 35 տարվա ազատազրկման:

Մեղադրող կողմը պահանջում էր 25-ամյա զինծառայողին 60 տարվա ազատազրկման դատապարտել: Մենինգը, մասնավորապես, մեղադրվում էր լրտեսության և թշնամուն աջակցելու մեջ, սակայն դատարանը այս մասով արդարացրեց նրան:

Գիշերները, որ Իրաքում ծառայելու տարիներին Բրեղի Մենինգը WikiLeaks կայքին էր փոխանցել շուրջ 700,000 գաղտնի փաստաթղթեր, այդ թվում՝ ամերիկյան դիվանագիտական գաղտնի հեռագրեր և Իրաքում ու Աֆղանստանում ընթացող ամերիկյան ռազմական գործողությունների մասին հաղորդագրություններ: Դա ամերիկյան պատմության մեջ գաղտնի փաստաթղթերի ամենամեծ արտահոսքն էր:

ԻՍՐԱՅԵԼ

ՈՒՐԱԿՈՇՎԵԼ Ե ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՏԱՐԱԾՔԸ

Իսրայելի ռազմաօդային ուժերը օգոստոսի 23-ի առավոտյան հարված են հասցրել Բեյրութից հարավ ընկած շրջանի նապատակատեղի: Դա արվել է ի պատասխան այն հրթիռահարվածի, որը նախօրյակին Իսրայելին հասցվել էր Լիբանանի տարածքից:

Իսրայելի պաշտպանության ուժերի ներկայացուցիչները հրատարակությանը պատմել են, որ երկրի ռազմաօդային ուժերի գործողությունը հաջող է եղել, դրան մասնակցած բոլոր ինքնաթիռները վերադարձել են ավիաբազա: Թե հատկապես ինչ թիրախ են ռմբակոծել ինքնաթիռները, չի ճշտվում:

Իսրայելի բանակում ենթադրում են, որ Լիբանանի տարածքից իրականացված հրթիռակոծության հետևում կանգնած է ոչ թե «Հզբոլլահ»-ը, այլ գլոբալ ջիհադի հետևորդներ:

ԶԻՆԱՍՏԱՆ

ՀՐԱՄԱՐՈՒՄ ԵՆ «ՄԵԿ ԸՆՏԱՆԻՔ՝ ՄԵԿ ԵՐԵՒՆԱ» ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՑ

Զինաստանի իշխանությունները որոշում են կայացրել հրաժարվել «Մեկ ընտանիք՝ մեկ երեխա» քաղաքականությունից: Պատճառը բնակչության աստիճանաբար ծերացումն է և աշխատուժի կրճատումը: Այդ օրենքից հրաժարվելը թույլ կտա Զինաստանին պահպանել 2-րդ տեղը տնտեսական գերտերությունների վարկանիշային ցուցակում: Վերջին շրջանում այդ օրենքից հրաժարվելու կողմ են հանդես գալիս այն ծնողները, որոնց երեխաները մահացել են վաղ տարիքում: Նրանք բողոքի ակցիաներ են կազմակերպել Պեկինում պետական հաստատությունների առաջ:

ՄԱՅԱ ՓԱՆԶԻԿԻԶԵ. «ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԺՈՂՈՎՐԴԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐՋԻՆ ԹԵՄԱՆ Է»

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

«ԱԳՆ-ում և ԿԸԳ-ում սեպտեմբերի 19-ի խորհրդակցությունից հետո ԵԱԳԿ դիտորդները մամուլի ասուլիս կանցկացնեն: Մենք նրանց ամեն տիպի օգնություն ենք խոստացել, որպեսզի իրենց գործառնություններն անխոչընդոտ իրականացնեն, և, որպեսզի այդ ընտրությունները թափանցիկ լինեն: Հուսով եմ՝ այս ընտրությունները Վրաստանի համար ժողովրդավարության վերջին թեստը կդառնան», - հայտարարեց Փանցիկիձեն:

Նա հայտնել է նաև, որ ԱԳՆ-ն դրական պատասխան է ստացել ԱԿՏՕ-ից և ԵՆԽՎ-ից:

Նշենք, որ ԱԳՆ-ն օգոստոսի 18-ին հրապարակել է միջազգային կազմակերպությունների և երկրների ցանկը, որոնց նամակ-

ներ կուղարկվի Վրաստան դիտորդներ ուղարկելու խնդրանքով:

Մասնավորապես, հուլիսին հրավերներ էին ուղարկվել ԵԱԳԿ ժողովրդավարական հաստատությունների և մարդու իրավունքների գրասենյակ, ԵԱԳԿ խորհրդարանական վեհաժողով, ԵԽ, ԵՄ խորհրդարանական վեհաժողով, ՆԱՏՕ-ի խորհրդարանական վեհաժողով, Եվրախորհրդարան, ՎՈՒԱՄ-ի խորհրդարանական վեհաժողով, Մեծծովյան տնտեսական համագործակցության կազմակերպություն և Արաբական պետությունների լիգա:

ԿՐԹԱԿԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ԱՄԱՌԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑԻ ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԻ ՀԵՏ

Օգոստոսի 19-ին Վրաստանի կրթության և գիտության նախարար Թամար Սանիկիձեն համոզված էր, որ զարգացող ընտանիքի ռուսաճանաչողները հետ են նրանց հետ միասին ներկա գտնվեց արտասահմանյան պրոֆեսորների դասախոսություն-սեմինարին:

Են դրանց ազդեցությունը արդի սոցիալական տեսության վրա: Ամառային դպրոցում դասախոսություն-սեմինարներն անցկացնում են փիլիսոփայության և սոցիալական տեսության ոլորտում եվրոպայի և Ամերիկայի ճանաչված պրոֆեսորներն ու դոցետները (Լյուդվիգ Զիպլ, Գեորգ Լոմանը, Նիկլաուս Լարգիերը, Իոհանես Վայրը, Թեո Կորուշը և Շոտլան Ցիմերմանը), նաև Թբիլիսիի պետական համալսարանի պրոֆեսորները (Մամուկա Բերիաշվիլին, Լեան Գիգիմեիշվիլին, Գոգի Գվախարիան և Մակա Լաշխիան):

Դասախոսություն-սեմինարին մասնակցում էին Թբիլիսիի, Բաթումիի, Քութայսիի և Ջուզիբիի համալսարանների ուսանողների կարգով ընտրված 27 ուսանողները:

Ամառային դպրոցի ակադեմիական օժանդակությունը ցուցաբերում է Կասեյի (Գերմանիա) համալսարանը և Բոնի (Գերմանիա) փիլիսոփայության ինստիտուտը, իսկ ֆինանսավորումն իրականացնում են Ֆոլքսվագենի հիմնադրամը, Վրաստանի կրթության և գիտության նախարարությունը և Վրաստանի առանձին տարածաշրջանների համալսարանները:

ՆԱԽԱԶԵՆՈՒԹՅՈՒՆ

ԻՐԱՎԼԻ ԴԱՐԻԲԱՇՎԻԼԻ. «ԱԶԱՏՎԵԼՈՒՄ ԴԵՄ ԴԱՏԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԿԶԱՆՎԻ»

Վրաստանի ներքին գործերի նախարար Իրակլի Դարիբաշվիլու հրամանագրով, քրեական պատասխանատվությունից դատապարտյալների ազատումը ավտոմատորեն կհանգեցնի դատվածության համման:

Այդ մասին ասված է նախարարության օգոստոսի 20-ին տարածված հայտարարությունում: «Համաճեման մասին» օրենքը ազատվելուց հետո անմիջականորեն չէր նախատեսում դատվածության համում: Դա հանգեցրեց Վրաստանի ՔՕ 79-րդ հոդվածի (Դատվածություն) բազմակի մեկնաբանությունների, ինչը անարդարացիորեն սահմանափակում է քաղաքացիների օրինական իրավունքը, բարդացնում նրանց համակցության հաստատմանը և առաջացնում արդարացի վրդովմունք», - պարզաբանեց ՆԳ նախարարը:

համաճեման ակտ»:

Միխեիլ Սաակաշվիլին հայտնել է, որ իր տվյալ նախաձեռնությունը «ոչ մի ընդհանուր բան չունի անօրինական, քաղաքականապես չհիմնավորված» լայնածավալ համաճեման հետ, որի որոշումը խորհրդարանն ընդունել էր անցյալ տարվա դեկտեմբերին: Նշենք, որ, ներկա դրությամբ,

Վրաստանի նախագահի նախաձեռնության հիման վրա նրանից ներում է հայցում մոտավորապես 2100 մարդ, հաղորդել է նախագահի մամուլի ծառայությունը:

Նրանցից 1200-ն արդեն հասցրել է գրանցվել, մյուսները հերթագրվել են հեռախոսագրագի միջոցով: Հայտերն ընդունվում են 10:00-18:00-ն:

ՀԱԶԱՐԱՎՈՐ ՄԱՐԴԿԱՆՅ՝ ԴԱՏԱԾՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԴԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ԴԱՏԻԺԸ ԿԶԱՆՎԻ

(Սկիզբը՝ 1-ին էջում)

կյանք սկսել նոր էջից»: Ըստ նրա՝ դատվածություն ունեցող համապատասխան անձինք պետք է դիմեն նախագահի աշխատակազմ և «մինչև իմ նախագահական ժամկետի ավարտը այդ բոլոր մարդկանց նկատմամբ կկիրառվի համապատասխան

Ծաբաթից շաբաթ. Փաստեր եւ իրադարձություններ

ՀԱՂՈՐԳՈՒԾ ԵՆ «ՎՐԱՍՏԱՆԻ» ԵՎ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐԸ

ԲՈՂՈՔ

ՄՏԱՀՈԳՈՒԹՅՈՒՆ «ՏՐԱՍՍԱՀՄԱՆԱՅԻՆ ԱՐԳԵԼԱՆՈՑԻ» ՀԻՄՆՄԱՆ ԿԱՊԱԿՑՈՒԹՅԱՄ

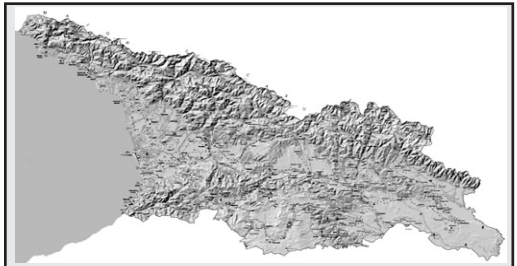

Վրաստանի արտաքին գործերի նախարարությունը մտահոգություն է հայտնել 2013 թվականի օգոստոսի 13-ին Ռուսաստանի Դաշնության վարչապետ Դմիտրի Մեդվեդևի հրամանագրի կապակցությամբ, ըստ որի ռուս-վարացական սահմանագծի արխագական հատվածում «հիմնվելու է տրանսսահմանային արգելանոց»:

Հայտարարության մեջ ասված է, որ նման գործողություններով Ռուսաստանը ոտնահարում է Վրաստանի ինքնիշխանությունը ու տարածքային ամբողջականությունը, ինչը հակադրվում է միջազգային իրավունքի սկզբունքներին:

«ԱԳ նախարարությունն ընդգծում է, որ Ռուսաստանի կողմից իր իսկ կողմից կազմած խամաճիկային ռեժիմի հետ ձեռնարկած ցանկացած «համաձայնագիրը» անօրինական է եւ խախտում է միջազգային իրավունքի սկզբունքները, քանզի Աբխազիան եւ Յվհինվալիի տարածաշրջանը Վրաստանի անքապտելի մասերն են, որոնք ներկա դրությամբ գտնվում են Ռուսաստանի վերահսկողության ներքո: Ռուսական կառավարության որոշումը անհամապատասխան է, քանզի Ռուսաստանը օլիմպիական կառույցների շինարարության համար ինքնուրույն դուրսբերմամբ, ինքն է լուրջ վնաս հասցնում Աբխազիայի տարածաշրջանին եւ սեւեռվափնյա բացառիկ էկոհամակարգին:

Վրաստանի ԱԳՆ դատապարտում է Մոսկվայի որոշումը եւ Ռուսաստանի Դաշնությանը կոչ է անում դադարեցնել Վրաստանի ինքնիշխանության եւ տարածքային ամբողջականության դեմ ուղղված ապակառուցողական քաղաքականությունը եւ կատարել միջազգայնորեն ստանձնած պարտավորությունները»,- ասված է արտաքին գերատեսչության հայտարարության մեջ:

ԼՈՐԲԻՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԴԱՅՄԱՆԱԳԻՐԸ ԵՐԱՐԱԶԳՎԵԼ Է

Վրաստանի կառավարությունը երկարածգել է պայմանագիրը ամերիկյան ազդեցիկ Patton Boggs լոբբիստական եւ փաստաբանական ընկերության հետ մինչեւ 2013թ. վերջը:

Որպես պարզեցման ընկերությունը յուրաքանչյուր ամիս կստանա 110 հազ. դոլար, ինչը 20 հազ. դոլարով ավելի է նախորդ վճարումներից: Նշվում է, որ համագործակցության ընթացքում ընկերությունն օգնել է Վրաստանի կառավարությանը «ՆԱՏՕ ձգտելու տեսակետից, ինչպես նաև ԱՄՆ-ի կառավարության եւ Կոնգրեսի հետ հարաբերություններում»:

Patton Boggs-ի նոր նպատակը կդառնա Վրաստանի հատկացվող համընդհանուր աջակցության մեծացումը ԱՄՆ-ի քաղաքական եւ հասարակական գործիչների շրջանում եւ մեղիա լուսաբանման ուժեղացումը:

ԿՈՂՊՈՒՏ ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ

Օգոստոսի 22-ի գիշերը Թբիլիսիում կողոպտվել է երկրի խոշորագույն կոմերցիոն «Վրաստանի բանկ»-ի մասնաճյուղը: Ձիմված անհայտ անձը ներխուժել է բանկ եւ զենքի սպառնալիքով պահանջել իրեն տալ փողերը:

Բանկի ղեկավարությունը չի հաղորդում, թե կոնկրետ ինչ գումար է տարել իր հետ կողոպտիչը, սակայն հայտնի է, որ նա հանգիստ լքել է բանկի շենքը, եւ տուժածներ չկան: Հարուցվել է քրեական գործ, անցկացվում է հետաքննություն:

ՇՆՆԱԲԵՐՈՒՄ ԱՎՏՈՐՈՒՄ ԿԱՆՎԱՌՈՒՄ

Թբիլիսիում 27-ամյա կինը ծննդաբերել է քաղաքի կենտրոնում տեղաբնակված ավտոբուսային կանգառում: Կնոջ մոտ ծննդաբերությունն սկսվել է անսպասելիորեն, եւ անցորդներն արագ շտապ օգնություն են կանչել: Չնայած նրան, որ շտապ օգնության մեքենան օպերատիվ է ժամանել դեպքի վայր, կնոջ ծննդաբերությունն արդեն սկսված է եղել: Բժիշկները ստիպված են եղել կնոջը բուժօգնություն ցուցաբերել տեղում, որից հետո նորածին աղջկան եւ մորը իրենք տեղափոխել են Վրաստանի Սուրբ Դավիթի եւ Աննայի հիվանդանոց: Համաձայն բժիշկների տեղեկատվության՝ մայրը եւ աղջիկը իրենց լավ են զգում: Նորածնի քաշը 2,7 կգ է, հասակը՝ 50 սմ:

ՉԵՐԲԱՎԱԿԵԼ Է ԱՄԱՍԻԻՍԵՆ ՀԱՐԿԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ՂԵՎԱՎԱՐԸ

Ֆինանսների նախարարության քննչական ծառայության աշխատակիցները ծառայական իրավասությունների շահարկման եւ հարկային կեղծ փաստաթղթերի պատրաստման փաստով ձերբակալել են նախարարության եկամուտների սպասարկման ծառայության ղեկավարամետի Ալիսախիսի սեկտորի ղեկավար Օլեգ Չոցենիձեին: Ըննությունը պարզել է, որ Չոցենիձեին, 5 տոննա չորսվորված աղը վաճառելիս, կեղծ տվյալներ է գրանցել եւ նշել շատ ավելի ցածր գումար, քան սպառնքի արժեքն էր: Մեղադրանքի հաստատման դեպքում նրան սպառնում է 4-ից մինչեւ 7 տարվա ազատազրկում:

ՈՉՆՉԱՑՎԵԼ Է ԺԱՄԿԵՏԱՆՑ 57 ՀԱՋԱՐ ՉՈՒ

Uhepbz Online լրատվական գործակալության փոխանցմամբ՝ Վրաստանի գյուղատնտեսության նախարարությանը կից Սննդամթերքի ազգային գործակալության ներկայացուցիչները Թբիլիսիի պահեստներից մեկում հայտնաբերել են 56.880 ժամկետանց ձու: Դրանք ներկրվել էին Թուրքիայից եւ պատրաստ էին իրացման համար, չնայած նրան, որ Վրաստանի օրենսդրության համաձայն, ժամկետանց սննդամթերքը ենթակա է ոչնչացման: Թուրքական ժամկետանց ձվերը ոչնչացվել են կենցաղային մնացուկների աղբավայրում:

ՀԵՌՈՒՍԱԿԱԼԻՔ

9-ՐԴ ԱԼԻՔԸ ՓԱԿՎԵՑ

Վրաստանի վարչապետ Բիժինա Իվանիշվիլու կնոջը պատկանող «9-րդ ալիք» հեռուստաալիքը փակվեց:

Բիժինա Իվանիշվիլին հայտարարել է, որ ինքն այլևս չի ցանկանում, որ այդ հեռուստաալիքը շարունակի գործել: Նա նշել է, որ ցանկանում է, որպեսզի առաջիկա ընտրություններն «ավելի կոռեկտ անցնեն»: Իվանիշվիլին ընդգծել է, որ ինքը չի միջամտել հեռուստաալիքի վարած քաղաքականությանը:

Դրա հետ միասին նա գտնում է, որ իր ընտանիքը չպետք է հեռուստաալիք ունենա: Թեև Իվանիշվիլին առաջարկել է «9-րդ ալիք»-ը վաճառել իրական արժեքից ցածր գնով, սակայն, գնորդ չի եղել:

Իվանիշվիլին հայտարարեց, որ եթե հեռուստաալիքի լրագրողները մինչեւ սեպտեմբերի 1-ը մնան իրենց տեղերում, ապա գնորդը կարող է հեռուստաալիքն իր բոլոր տեխնիկական սարքավորումներով եւ շենքի հետ միասին գնել արժեքից երեք անգամ ցածր գնով: Հակառակ դեպքում՝ սեպտեմբերի 1-ից հեռուստաալիքն ու «Իմ-Ֆո 9» լրատվական գործակալությունը կփակվեն:

Իվանիշվիլին հեռուստաալիքի բոլոր աշխատակիցներին շնորհակալություն է հայտնել անցյալ հոկտեմբերին տեղի ունեցած խորհրդարանական ընտրություններում «Վրացական երազանք» կալիցիայի հաղթանակի համար օգնություն ցուցաբերելու կապակցությամբ: Վրաստանի վարչապետը նշել է, որ ինքը հեռուստաալիքի բոլոր աշխատակիցներին 2 ամսվա աշխատավարձ է փոխանցելու:

ԻՐԱՎԻՃԱԿ

ԴԻՄԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ՝ ՊԱՆԿԻՍԻԻ ԿԻՐՈՒՄ

Օգոստոսի 17-ի գիշերը, Պանկիսիի կիրճի Դուխի գյուղում դիմակայություն է տեղի ունեցել տեղի քիստերի ու մի խումբ վրացի երիտասարդների միջև:

Ականատեսների վկայությամբ դիմակայությունն սկսվել է Դուխի գյուղում, ապա շարունակվել Մատանի գյուղում: Կողմերի միջև խոսքակռիվը կարճ ժամանակում վերածվել է ընդհարման: Նախնական տեղեկատվության համաձայն, դիմակայությունն սկսվել է կիրճում ժամանցից վերադարձող հարբած վրացիների վրաեթքն էր երեք չեչենների վրա: Բարեբախտաբար, զոհեր չեն եղել: Դուխիում մեքենան կանգնեցրել են եւ սկսվել է խոսքակռիվը, որը վերածվել է ընդհարման: Ընդհարումների արդյունքում գյուղերի բնակիչները շրջափակել էին ճանապարհը:

Տեղի ունեցածի կապակցությամբ Վրաստանի ներքին գործերի նախարար Իրակլի Դարիբաշվիլին Պանկիսիի կիրճում հանդիպումներ է ունեցել Դուխի եւ Մատանի գյուղերի բնակիչների հետ: Հանդիպումն անցկացվել է Կախեթի երկրամասային վարչությունում: Նախարարի հետ հանդիպումից հետո, մատանցիները համաձայնվել են բացել ճանապարհը, թեպետ պահանջել են պատժել մեղավորներին: Տեղի ունեցածի կապակցությամբ խուլիգանության հոդվածով գործ է հարուցվել, թեպետ ձերբակալություններ չեն կատարվել:

ԴԻՐՔՈՐՈՇՈՒՄ

ՌՈՒՐՈՒՄ ԸՆԴՂԵՄ ՄՏՈՒՐՈՒՄՅԻ. «ԱՉԳԱՅԻՆ ՓՈՔՐԱՄԱՍՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՐԿՐԻ ԵՐԿՐՈՐԴ ԿԱՐԳԻ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆԵՐԸ ՉԵՆ»

Վրաստանի մշակույթի նախկին նախարար Նիկա Ռուրուան ճիշտ է համարում Ռոբերտ Ստուրուային Ռուսթավելու անվան թատրոնի գեղարվեստական ղեկավարից ազատելու որոշումը:

Այդ մասին Ռուրուան հայտարարեց, մեկնաբանելով Ֆեյսբուքում ռեժիսորի տարածած հաղորդագրությունը: «Սաակաշվիլին մշակույթի նախարարի ձեռքերով կարողացավ քանդել Ռուսթավելու թատրոնը: Իսկ ես նստել եմ այդ հիմար համակարգչի առաջ ու մտածում եմ, մեկնել, թե ոչ: Ես արդեն 55 տարի այս տաճարում եմ, սակայն նման լարվածություն երբեք չի եղել: Ինձ ինչ, ես արդեն 75 տարեկան եմ...»,- գրում է Ստուրուան:

Նիկա Ռուրուան իր պատասխանում կրկին անդրադարձել էր Ստուրուային ազատելու պատճառին: Նրա խոսքերով, դա իր որոշումն էր եւ ոչ թե Սաակաշվիլու: Ռուրուան այսօր էլ այդ որոշումը ճիշտ է համարում: «Վերջին անգամ եմ արձագանքում թատրոնի գեղարվեստական ղեկավարի պաշտոնից ազատելու մասին պարոն Ստուրուայի մեղադրանքներին: Հիշեցնեն, որ Ռոբերտ Ստուրուան աշխատաքից ազատվել էր վիրավորական ենթատեքստով ազգային պատկանելիության բազմակի օգտագործման համար: Դրանից հետո, ես որոշեցի նրան ազատել զբաղեցրած պաշտոնից: Նախագահ Սաակաշվիլուն իմ որոշման մասին չեմ տեղեկացրել եւ առավել ես նա այդ որոշումը չէր ընդունել: Որոշման պատճառը, որի

մասին բազմիցս ասել եմ, Վրաստանի քաղաքացի ազգային փոքրամասնությունների ներկայացուցիչներին ցանկանում էի հստակորեն ներկայացնել պետության դիրքորոշումը, որ նրանք երկրի երկրորդ կարգի քաղաքացիներ չեն: Դա արդարացի որոշում էր եւ ելնելով մեր երկրի բազմազգ կառուցվածքից, ճիշտ քայլ էր նաեւ անվտանգության տեսանկյունից: Ես դրան հավատում էի այն ժամանակ, հավատում եմ նաեւ հիմա»,- հայտարարեց Նիկա Ռուրուան:

ՈՒՂԵՐԸ

ՎՈՎԱ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆԻ ԴԻՄՈՒՄԸ՝ ՎՐԱՍՏԱՆԻ ԺՈՂՈՎՐԴԻՆ

Վրաստանի եւ ԱՄՆ նախագահների դեմ մահափորձի մեղադրանքով ցմահ բանտարկության դատապարտված Վովա Հարությունյանը բանտից հատուկ դիմել է Վրաստանի ժողովրդին:

Ուղերձում Վովա Հարությունյանը, իր դիմումով վրաց հասարակայնությունից խնդրում է աջակցություն, որպեսզի անսակարգ երկու անգամվա փոխարեն ավելի հաճախ կարողանա հանդիպել իր 72-ամյա մորը՝ Ամեթլա Հարությունյանին,

որ իրեն թույլ տան թեկուզ հեռախոսով պարբերաբար կապվի նրա հետ: «Արդեն 8 տարի է, ինչ գտնվում եմ թիվ 7 բանտում, այն ժամանակ, երբ մյուս ցմահ բանտարկյալներին փոխադրել են այլ բանտեր: Այլ բանտ փոխադրվելը ինքնանպատակ չէ, ուղղակի մյուս բանտում հաղորդակցվելու ավելի մեծ հնարավորություններ գուցե լինեն: Չգիտեմ, ով է լուծում նման հարցերը, սակայն խնդրանքս զուտ մարդկային է եւ հասկանալի: Մի՞թե բավական չէ, որ ցմահ բանտարկության եմ դատարարված»,- ասված է Վովա Հարությունյանի դիմումում:

Վրաց հասարակայնությանն ուղղված իր դիմումում Վովա Հարությունյանը, նշելով երկու տեղի ունեցած փոփոխությունները, հույս է տածում, որ իր խնդրանքը անտեսության չի մատնվի: «Մեր երկիրը պետք է հոգ տանի մեր մասին, քանզի մենք էլ այս երկրի զավակներն ենք»,- դիմումի վերջում գրում է Վովա Հարությունյանը:

ԴԻՍԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՊՈԹԵԲԱՅԻՆ ՀԱԿԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԹԵՎԱԿՈՒՍՈՒՄ Ե ՀԵՐԹԱԿԱՆ ՓՈՒԼ

Ինչպես արդեն հաղորդել ենք, Վրաստանի խորհրդարանը հիպոթեքային պայմանագրերով, բռնագրավումների որոշումների կատարումը հետաձգել է մինչև հաջորդ տարվա փետրվարի մեկը:

Օրենսդիր մարմնի սույն, ինչպես նաև բանկային համակարգին վերաբերող մյուս որոշումները կանգնեցրին միկրոֆինանսական կազմակերպությունների քննադատությանը: Նրանց պնդմամբ, խորհրդարանի կողմից հիպոթեքային որոշումների կատարման մորատորիումի (ժամանակավոր ընդհատում) որոշումը միանշաղկապորեն բացասաբար կանդիդատան երկրի էկոնոմիկայի վրա: Օրինանախագիծը քննադատության արժանացավ նաև կոմերցիոն բանկերի կողմից: Իսկ հիպոթեքային պայմանագրերով ծանրաբեռնված մարդիկ, իրենց հերթին, պահանջում են

քննչական հանձնաժողովի ստեղծում, որը քննելու է բանկային սույն գործընթացը, որի արդյունքում շատ քաղաքացիների առջև ծառայել է առանց բնակարանի մնալու սպառնալիքը: «Այդ նպատակով մենք Վրաստանի ողջ մասշտաբով սկսում ենք ստորագրահավաք: Մինչև քննչական հանձնաժողովի աշխատանքի ավարտը, պահանջում ենք նաև մորատորիում հայտարարել հիպոթեքային պայմանագրերով մարդկանց բնակարաններից արտաքսման վրա»,- հայտարարեցին հատուկ կազմավորված հիպոթեքային կոմիտեում: Կազմակերպչական կոմիտեի կողմից ընդունված բանաձևում նշվում է, որ իրենց կողմից խորհրդարանական քննչական հանձ-

նաժողովի հիմնման պահանջը պայմանավորված է նրանով, որ հարկ է մանրամասն քննարկել պետության կողմից բանկերին տրված գումարների (նկատի ունեն 2008 թվականին ստացված 2 միլիարդ դոլարը) նպատակահարմարությունը: Միաժամանակ, կոմիտեի ներկայացուցիչների մեծամասնությունը կարող է մշակել և, վերջին հաշվով, կյանքի կոչել հիպոթեքային պայմանագրերով ծագած լուրջ հիմնախնդիրը: «2008 թվականի օգոստոսյան պատերազմը եւ դրանից հետո ծավալված ֆինանսական ճգնաժամը հստակորեն ցուցադրեցին պետության հանցագործ քաղաքականությունը, որի արդյունքում, ներկա դրությամբ, ավելի քան 75 հազար ընտանիք կանգնած է իրենց բնակարանները կորցնելու վտանգի առջև»,- ասված է ընդունված բանաձևում: Ինչպես արդեն նշվեց, վերոնշյալ օրինանախագիծը խիստ քննադատության ենթարկվեց միկրոֆինանսական կազմակերպությունների և բանկերի կողմից: Միկրոֆինանսական կազմակերպությունների ասոցիացիայի նախագահ Արչիլ Բակուրիձեն հայտարարեց, որ օրինանախագիծը միանշանակորեն բացասական ազդեցություն կունենա երկրի էկոնոմիկայի վրա: Ա.Բակուրիձեի պարզաբանմամբ, օրինանախագիծը կհանգեցնի վարկը վերցնողների կողմից պայմանագրի պայմանների խախտումներին, իսկ կնքված պայմանագրերի կատարումը, տնտեսական առաջընթացի յուրատեսակ երաշխիքն է: Ասոցիացիայում նշում են նա-

և, որ օրինանախագիծը ընդունման դեպքում իրենք վերապահում են այն դատարանում բողոքարկելու իրավունքը: Հիշեցնենք, որ հիպոթեքային պայմանագրով գրավադրված գույքի առգրավումը մինչև հաջորդ տարվա փետրվարի մեկը հետաձգելու մասին խորհրդարանական մեծամասնության անդամ Գեդեան Փոփխաձեի օրինանախագիծը խորհրդարանն առաջին ընթերցմամբ ընդունեց, թեպետ Վրաստանի վարչապետ Բիժինա Իվանիշվիլու քննադատությունից եւ բանկային հատվածի խիստ բացասական դիրքորոշման պատճառով, հարցի վերջնական քննարկումը հետաձգվեց մինչև սեպտեմբեր:

ՅՈՒՐԻ ԽՈՐԵՆՅԱՆ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ» ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ամուսնության մեջ գտնվող ծնողների գրանցումը երեխայի ծննդյան վկայականում իրականացվում է ծնողներից մեկի դիմումի հիման վրա: Դիմումը կարելի է ներկայացնել ինչպես երեխայի ծնունդը գրանցելիս, այնպես էլ նրանից հետո:

Ծնողների համատեղ դիմումի բացակայության դեպքում, հայրության հաստատումը իրականացվում է դատական ուղիով, մոր, խնամակալի կամ այն անձի դիմումի հիման վրա, ում խնամքի տակ երեխան գտնվում է, նաև երեխայի դիմումի հիման վրա, չափահաս դառնալուց հետո: Չափահաս քաղաքացին իրավասու է հակադրվել ծնողայան վկայականում որպես հայր այն անձի գրանցմանը, որը ժամանակին չի մասնակցել երեխայի դաստիարակության գործին:

Հայրությունը կարելի է հաստատել նաև հոր վախճանից հետո: Նման դեպքերում դատարանը պետք է հաստատի այն փաստը, որ մինչև վախճանվելը ճանաչել է երեխային կամ երեխան գտնվել է նրա խնամքի ներքո: Հայրության հաստատմամբ երեխան ստանում է ժառանգության իրավունք: Նաև հոր վախճանի դեպքում, խնամակալին կորցնելու պատճառով կենսաթոշակ ստանալու իրավունք:

Հայրությունը հաստատելիս դատարանը նկատի է առնում մոր եւ պատասխանողի համատեղ կամքը, մինչև երեխայի ծնվելը ընդհանուր ընտանեկան տնտեսության վարումը կամ երեխայի համատեղ դաստիարակությունը: Մոր եւ պատասխանողի համատեղ կյանքը պետք է տեղի ունեցած լինի մինչև երեխայի ծնվելը, թեպետ պարտադիր չէ, որ նրանք, մինչև երեխայի ծնվելը, միասին են ապրել այդ ողջ ժամանակահատվածում, դրա համար բավական է որոշակի ժամանակ, որի ընթացքում համատեղ ընտանեկան տնտեսություն են վարել:

Հայրությունը հաստատելու համար դատարանը հաճախ դիմում է փորձագետներին: Երեք տեսակի փորձաստուգում է իրականացվում՝ գրաֆիկական, դատաբժշկական, ուրոլոգիական եւ այլն:

Գրաֆիկական փորձաստուգումը նշանակվում է այն դեպքում, երբ պարզում են, արդյոք, այս կամ այն անձը հանդիսանում է այդ թերթիկի հեղինակը, որով հաստատվել է հայրության փաստը:

Հայրության հաստատման համար դատարանը հաճախ նշանակում է դատաբժշկական փորձաստուգում: Այդպես կենսական փորձաստուգման ժամանակ պարզում են դրա խումբը եւ անհատական պատկանելիությունը, այդ պատճառով դա հայրության բացառման եւ ոչ թե հաստատման միջոց է հանդիսանում:

Ուրոլոգիական փորձաստուգումը նշանակվում է այն դեպքում, երբ պատասխանողը բացառում է հայրության փաստը, քանզի, իր իսկ հայտարարությամբ, ինքը երեխա ունենալու ունակություն չունի:

Երեխային, որի ծագումը հաստատված է, ծնողների համատեղ դիմումով կամ դա-

ԸՆՏԱՆԻՔԸ ԵՎ ԻՐԱՎՈՒՆՔԸ

ԻՐԱՎԱԿԱՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ՉԱՎԱԿՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Խորագիրը վարում է «Վրաստան» թերթի իրավական հարցերի փորձագետ ԻՐԻՆԵ ՂԼՈՍՏԻՆ:

Ծնողների իրավասությունների ծագման հիմքը հանդիսանում է ծնողներից զավակների կենսաբանական ծնունդը: Չավակների եւ ծնողների միջև իրավական պարտավորությունների ծագումը տեղի է ունենում երեխայի ծննդյան օրվանից:

տարանի որոշմամբ, ծնողների եւ նրանց ազգականների նկատմամբ վերապահվում են նույն իրավունքները, ինչպիսիք ունեն օրինական ամուսնությունից ծնված երեխաները:

Կնոջ եւ տղամարդու պատահական կապը չի կարող լինել դատարանի միջոցով հայրության հաստատման հիմնավորում: Ծնողների եւ զավակների անձնական հարաբերություններին են պատկանում երեխային ազգի, անվան եւ հայրանվան հանձնումը, երեխային ուսման տալը եւ դաստիարակումը, անչափահաս երեխայի իրավունքները պաշտպանելը:

Երեխային ազգանունը տալիս են ծնողների ամուսնության գրանցման ժամանակ: Երեխայի ազգանունը ծնողների ազգանունն է, եթե ծնողներն ունեն ընդհանուր ազգանուն, սակայն, երբ ծնողները տարբեր ազգանուններ ունեն, ապա երեխային տրվում է հոր կամ մոր ազգանունը: Բացառված չէ, որ միեւնույն ծնողների երեխաները ունենան տարբեր ազգանուններ (մոր կամ հոր): Եթե երեխան ծնվել է ամուսնության գրանցում չունեցող ծնողներից եւ երեխային հոր ազգանունը չնորհելու մասին ծնողների համատեղ դիմումը բացակայում է, ապա ծնողյան գրքում հոր ազգանվան փոխարեն գրվում է մոր ազգանունը: Անթույլատրելի է, որ անչափահաս երեխան ունենա ծնողների ազգանունից տարբերվող ազգանուն:

Երեխայի ազգանվան փոփոխման հարցը դրվում է ծնողի կողմից ազգանվան փոփոխման դեպքում: Եթե երկու ծնողներն էլ ազգանունը փոխում են, ապա նրանց անչափահաս երեխայի ազգանունն էլ ինքնըստիներյան փոխվում է, սակայն, երբ ազգանունը փոխում է միայն մի ծնողը, ապա երեխայի ազգանվան փոփոխման հարցը լուծվում է ծնողների համաձայնությամբ:

Չափահաս երեխաները կարող են վերցնել ցանկացած ազգանունը, թեկուզ այն չհամընկնի մոր կամ հոր ազգանվանը: Ազգանունը փոխելու հիմք կարող է ծառայել դրա անպարկեշտ իմաստը, արտասանման դժվարությունը եւ այլն:

Երեխայի անունը դրվում է ծնողների համաձայնությամբ: Երեխայի անունը դնելիս ծնողի ցանկության չնախատեսվող կարող է դառնալ անվան գրանցումը վերացնելու հիմնավորում: Որպես օրենք, մարդուն անունը տրվում է մշտապես, թեպետ դա չի բացառում դրա փոփոխման հնարավորությունը:

Հատկանշական է, որ երբ երկու ծնող-

ներ փոխում են քաղաքացիությունը, այդ ժամանակ փոխվում է նաև երեխաների քաղաքացիությունը, եթե երեխաները դեռ չեն հասել 14 տարեկանի, իսկ 14-ից մինչև 18 տարեկան երեխաների քաղաքացիության փոփոխումը, պետք է իրականացվի նրանց համաձայնությամբ:

Գործող օրենսդրությամբ, երբ տեղի է ունենում մոր տեսակի անձնագրի հանձնումը, անձի ազգային պատկանելիությունը դրանում չի նշվում, գրվում է միայն քաղաքացիությունը: Դա նշանակում է, որ նա Վրաստանի քաղաքացի է:

Ծնողների անձնական հարաբերություններում նշանակալից է երեխայի դաստիարակության իրավունքը: Երեխայի նկատմամբ հայրն ու մայրը հավասար իրավունքներ ունեն: Երեխայի դաստիարակության հարցը ծնողները որոշում են փոխհամաձայնությամբ: Անհամաձայնության դեպքում նրանք կարող են դիմել հոգաբարձուական եւ խնամակալության մարմիններին: Երեխաների նկատմամբ հավասար իրավունքներ ունեն նաև չամուսնացած զույգերը: Եթե առանձին ապրող ամուսինները համաձայնության չեն գալիս երեխայի հետ հարաբերվելու հարցում, ապա նման կարգը կարող է սահմանել խնամակալության մարմինը եւ այդ որոշումը պարտադիր է երկու ծնողների համար:

Առանձին ապրող ծնողները կարող են հրաժարվել երեխաների հետ հարաբերվելուց, այն դեպքում, եթե պարզվում է, որ նման հարաբերությունը խոչնդոտում է երեխայի նորմալ դաստիարակությանը: Ծնողից չի կարելի մշտապես խլել երեխայի հետ հարաբերվելու իրավունքը, եթե նրա ծնողական իրավունքը չի խլվել դատարանի որոշմամբ: Եթե ծնողը համաձայն չէ երեխայի հետ հարաբերվելու կարգի մասին խնամակալության մարմնի որոշման հետ, ապա իրավունք ունի դիմելու դատարան, որի որոշումը պարտադիր է եւ բեկման ենթակա չէ:

Օրենսդրական կարգով հաստատված է նաև պապի ու տատի հարաբերությունը թոռան հետ: Պապի ու տատի շահերի պաշտպանության համար օրենքը հաստատել է կարգ, ըստ որի՝ խնամակալության մարմինը իրավասու է ծնողներին ստիպելու, որ պապին ու տատին տրվի թոռան հետ առնչվելու հնարավորություն եւ նույնիսկ սահմանվելու այդ հարաբերության կարգը:

Ծնողները իրավասու են որոշելու ան-

չա փ ա հ ա ս երեխայի բնակության վայրը: Դա հաստատված է օրենքով, ըստ որի անչափահաս երեխայի բնակության վայրը համարվում է ծնողների բնակության վայրը:

Եթե ծնողներն ապրում են առանձին, ապա նրանց համաձայնությունից է կախված այն, թե որտեղ կապի նրանց երեխան: Անհամաձայնության դեպքում, վեճը կարգավորում է դատարանը:

Երեխաներին դաստիարակելու ծնողի իրավունքը նախատեսվում է նաև այն, որ երեխան գտնվի ծնողների մոտ: Երեխային ծնողներից մեկին հանձնելու հարցը, երբ այն ծնողը, ում մոտ նա ապրում էր, վախճանվել է, իսկ ազգականները հրաժարվում են երեխային հանձնել երկրորդ ծնողին, կարգավորվում է դատական ուղիով: Ծնողը դատարանի միջոցով կարող է պահանջել երեխային վերադարձնել: Նման վեճերի քննարկմանը հաշվի է առնվում 16 տարեկանից մեծ երեխաների ցանկությունը, թե որ ծնողի հետ է ցանկանում երեխան ապրել:

Ի վնաս երեխայի՝ ծնողական իրավունքները շահարկող ծնողի նկատմամբ օրենքը նախատեսում է ծնողական իրավունքներից զրկում: Ծնողական իրավունքից կարող են զրկվել այն դեպքում, երբ ծնողներից մեկը կամ երկուսն էլ խուսափում են երեխայի դաստիարակության պարտավորությունից, չարաշահում են ծնողական իրավունքները, բացասական ազդեցություն են գործում երեխայի վրա, կամ քրոնիկական հարբեցող են կամ թմրամոլ:

Անթույլատրելի է ծնողական իրավունքների վերականգնումը որդեգրած երեխայի առումով: Օրենքը նախատեսում է նաև առանց ծնողական իրավունքից զրկելու երեխային խլելու հնարավորությունը: Երեխային խլելու հիմք կարող է լինել վտանգը, որը նրան սպառնում է ծնողներից: Նման վտանգը կարող է լինել վարակիչ հիվանդությամբ հիվանդանալը: Նման դեպքերում ծնողական իրավունքի զրկումը իրականացվում է որոշակի ժամկետով: Ծնողներից երեխային խլելու հարցը լուծվում է դատարանը: Ծնողից երեխային խլելու չի հանգեցնում ծնողական հարաբերությունների ընդհատման, ինչպես ծնողը, այնպես էլ երեխան անապահանջ են ավիմենտի ստացման իրավունքը, նրանցից մեկի մահվան դեպքում՝ ժառանգության իրավունքը եւ կենսաթոշակ ստանալու իրավունքը:

ՅՈՒՐԻ ԽՈՐԵՆՅԱՆ